

การใช้โปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในอาชีพ
ของนักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
Career Group Counseling Program to development Career Awareness among
Senior Students at the Faculty of Industrial Education,
Rajamangala University of Technology PraNakorn

สุนารี จุลพันธ์¹, มฤษฎ์ แก้วจินดา²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้วัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาโปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่ม 2) สสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพของนักศึกษา และ 3) เปรียบเทียบผลการตระหนักรู้ในอาชีพของนักศึกษา โดยใช้โปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่ม และแบบสอบถามด้านการตระหนักรู้ในอาชีพกลุ่ม ตัวอย่างคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 (เทียบโอน) คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556

ผลการวิจัยพบว่า 1) ก่อนการทดลองนักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพไม่แตกต่างกับนักศึกษากลุ่มควบคุม 2) ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่มนักศึกษากลุ่มทดลองมีการตระหนักรู้ในอาชีพเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่มมีค่าคะแนนจากแบบสอบถามการตระหนักรู้ในอาชีพเพิ่มขึ้นมากกว่านักศึกษาในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : โปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่ม, การตระหนักรู้ในอาชีพ

¹นักศึกษา ปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, e-Mail : schanjula@gmail.com

²อาจารย์ประจำสาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, e-Mail : vipavee@yahoo.com

Abstarct

This research was to study 1) to develop a group counseling program to increase career awareness for college students 2) to investigate career awareness among college students, and 3) to compare the results of career awareness of college students who attended group counseling use to Career Group Counseling and a Career Awareness Questionnaire were instruments for this research.

Participants were senior students (Transferred) in the first semester, 2013 from the Faculty of Industrial Eduaction, Rajamangala University of Technology PraNakorn. Findings were : 1) There were no differences among college students (Experimental and Control groups) on the career awareness at the baseline 2) After attending the Career Group Counseling Programs to development Career Awareness, students in the experimental group increased scores on the Career Awareness Questionnaire significantly 3) Students in the experimental group who attended the program significantly gained higher scores of the Career Awareness Questionnaire more than students in the control group.

Keywords : Career Group Counseling, Career Awareness

บทนำ

จากการสัมมนา “Thailand at the Crossroads: อนาคตไทยเราเลือกได้” มูลนิธิสถาบันอนาคตไทยศึกษาได้รายงานการวิจัยเกี่ยวกับแรงงานในประเทศไทยในปี 2553 ว่าอัตราการว่างงานของประชากรไทยที่มีอายุระหว่าง 20 - 25 ปี มีจำนวนถึงร้อยละ 45 ของกลุ่มคนว่างงานและเยาวชนที่เรียนจบมาได้งานทำไม่ตรงวุฒิการศึกษามีอัตราถึงร้อยละ 75 ของกลุ่มตัวอย่าง (สถาบันอนาคตไทยศึกษา, 2553) ทั้งนี้รัฐบาลไทยมีแนวโน้มจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้กับกระทรวงศึกษาธิการด้านการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้นทุกปี จากงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงศึกษาธิการในปีงบประมาณ 2555 เป็นยอดเงินทั้งสิ้น 420,490,032,600 บาท ในปีงบประมาณ 2556 งบประมาณรายจ่ายเพิ่มขึ้นเป็นเงินจำนวน 460,075,180,900 บาท (เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2556 เล่มที่ 8 (1), กระทรวงศึกษาธิการ) รัฐบาลให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาในปัจจุบันเป็นอย่างมาก โดยการสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ โดยมุ่งหวังให้นักเรียนนักศึกษาได้สำเร็จการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ ทางด้านความรู้ ความเข้าใจ อีกทั้งสร้างผลผลิตออกสู่ตลาดแรงงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ แสดงให้เห็นว่าการเพิ่ม

งบประมาณในการสนับสนุนด้านการจัดการศึกษาของรัฐบาลอาจยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาการว่างงาน และการประกอบอาชีพตรงตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

จำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากทั่วประเทศและเข้าสู่ตลาดแรงงานในปีหนึ่ง ๆ นั้น เป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจมากเกินไปที่ตลาดแรงงานต้องการในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน ดังเช่น นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้แถลงภาวะสังคมในรอบไตรมาสที่สองของปี พ.ศ. 2555 ว่า สถานการณ์แรงงานไทยกำลังประสบปัญหาเรื่องโครงสร้างแรงงานมากเพราะความรู้ความสามารถในสายงาน รวมทั้งคุณวุฒิ การศึกษาไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อศักยภาพการพัฒนาประเทศ และคุณภาพชีวิตของแรงงานหากไม่เร่งแก้ไขปัญหา ทั้งนี้ในไตรมาสที่สอง มีผู้ว่างงาน 334,121 คน คิดเป็นร้อยละ 0.85 สูงกว่าอัตราว่างงานในปี พ.ศ. 2554 ที่มีอัตราว่างงานร้อยละ 0.6 โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีอัตราว่างงานเป็น 2.1 % อัตราว่างงานในระดับ ปวส. เป็น 1.8 % และระดับปวช.เป็น 1 %

โดยรองศาสตราจารย์ (ดร.รงยุทธ แฉล้มวงษ์, 2555) ได้เสนอแนะวิธีแก้ปัญหาบัณฑิตระดับปริญญาตรีประกอบอาชีพไม่ตรงตามสาขาวิชาที่เรียนและประสบปัญหาว่างงานภายหลังว่า ควรสำรวจความต้องการประกอบอาชีพของนักศึกษาในปีที่ใกล้จบการศึกษา เพื่อเติมเต็มความรู้รอบด้านให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการแต่ละสายงาน แนวทางแก้ปัญหาบัณฑิตปริญญาตรีตกงานกว่า 1 แสนคนต่อปี ระบบอุดมศึกษาไทยในปัจจุบันใช้เวลาเรียน 4 ปี ซึ่งช่วงที่เรียนชั้นปีที่ 1 - 2 มหาวิทยาลัยจะต้องจัดการศึกษาโดยเน้นพัฒนาความรู้ ความสามารถของนักศึกษาเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่ตลาดแรงงาน เช่น ความรู้และทักษะอาชีพในสาขาวิชาที่เรียน ทักษะภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียน จากนั้นเมื่อเรียนชั้นปีที่ 3 จะต้องสำรวจความต้องการของนักศึกษาแต่ละคนแต่ละสาขาภายในมหาวิทยาลัยว่าเรียนจบแล้วต้องการจะไปประกอบอาชีพอะไร เมื่อเข้าสู่ชั้นปีที่ 4 นำความต้องการของสถานประกอบการและความรู้ความสามารถรอบด้านส่งเสริมนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาเมื่อเรียนจบสามารถทำงานได้ นอกจากนี้รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการควรขยายการดำเนินโครงการสหกิจศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อให้การผลิตบัณฑิตปริญญาตรีเป็นไปอย่างสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการในด้านต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถออกมาเป็นผู้ประกอบการได้ เมื่อพิจารณาช่วงระยะเวลาในการเรียนของบัณฑิตในมหาวิทยาลัยนั้น โดยปัจจุบันครุศาสตร์อุตสาหกรรม รับนักศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี 2 ระบบ คือ ระบบเทียบโอนผลการเรียนและระบบปกติ โดยระบบปกตินั้นจะรับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เข้าศึกษาต่อในคณะในระดับชั้นปีที่ 1 ในส่วนของระบบเทียบโอนผลการเรียนนั้นจะรับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยนำผลการเรียนมาเทียบโอนผลและเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 จนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรซึ่งนักศึกษา

ในระบบทั้ง 2 ระบบ นั้น มีข้อแตกต่างกันเมื่อเข้าสู่ระบบการเรียนการสอน จากการสัมภาษณ์ นักศึกษาระบบเทียบโอนอย่างไม่เป็นทางการพบว่า นักศึกษาในระบบเทียบโอนจะแยกตัวไม่ร่วม กิจกรรมกับมหาวิทยาลัยหรือคณะโดยมองว่าพวกตนนั้นเป็นกลุ่มที่มีอายุมากกว่านักศึกษาในระบบ ปกติ ขาดการชี้แนะการให้คำปรึกษาจากสถาบัน การศึกษาและเมื่อมีปัญหาในการเรียนจะไม่เข้า พบอาจารย์ประจำวิชาหรืออาจารย์ที่ปรึกษา

สอดคล้องกับรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตรคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ประจำปี การศึกษา 2555 ซึ่งได้ทำการสำรวจผลการดำเนินงานของหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (หลักสูตรใหม่) พ.ศ. 2550 โดยพบว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาทั้งหมด 215 คน แบ่งเป็นนักศึกษาระบบปกติ มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 34.42 นักศึกษาระบบเทียบโอน จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 65.58 นักศึกษาปกติประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องหรือตรงตามสาขาวิชา จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 81.08 ประกอบอาชีพแต่ไม่ตรงตามสาขาวิชา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.06ว่างงาน ไม่ประกอบอาชีพ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 14.86 เมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาระบบเทียบโอนพบว่า นักศึกษาระบบเทียบโอน ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องหรือตรงตามสาขาวิชา จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 56.03 ประกอบอาชีพแต่ไม่ตรงตามสาขาวิชา จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 39.71ว่างงาน ไม่ประกอบอาชีพ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.25 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างนักศึกษาทั้ง 2 ระบบ พบว่านักศึกษาระบบเทียบโอนมีจำนวนมากกว่านักศึกษาระบบปกติ และเมื่อเทียบสัดส่วนของนักศึกษาที่ประกอบอาชีพไม่ตรงตามสาขาวิชา พบว่ามีจำนวนมากกว่านักศึกษาระบบปกติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาโปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่ม
2. เพื่อสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลการตระหนักรู้ในอาชีพของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ก่อนและหลังการให้การศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่มทั้งกลุ่มทดลอง/กลุ่มควบคุม

สมมติฐานงานวิจัย

1. ก่อนการทดลองนักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพไม่แตกต่างกับนักศึกษากลุ่มควบคุม
2. นักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่มมีการตระหนักรู้ในอาชีพเพิ่มขึ้น

3. นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่มมีการตระหนักรู้ในอาชีพเพิ่มขึ้นสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้ารับโครงการการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่ม

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรของงานวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 78 คน ให้นักศึกษาทั้งหมดตอบแบบสอบถามการตระหนักรู้ในอาชีพ และนำผลคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามมาคัดเลือกนักศึกษามีคะแนนอยู่ช่วง 20 คนสุดท้าย ต่อมาทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน ภายหลังนักศึกษา กลุ่มทดลองได้ออกจากกลุ่มจำนวน 2 คน จึงเหลือนักศึกษากลุ่มทดลองจำนวน 8 คน เข้าร่วมโครงการการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่ม และกลุ่มควบคุมจำนวน 10 คน ไม่ได้เข้าร่วมโครงการการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่มแต่ให้ประกอบกิจวัตรตามปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในอาชีพของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ขอบเขตของการวิจัยประกอบด้วย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นโปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่ม ที่มีผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจความเหมาะสมและความถูกต้องของเนื้อหาของโปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่ม ดำเนินการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 - 90 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์ และแบบสอบถามสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่มีการตรวจสอบหาความเที่ยง (Reliability) โดยนำมาหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ความเที่ยงเท่ากับ .97 สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเปรียบเทียบ Mann Whitney U Test และ Wilcoxon Signed Rank Test

สรุปผลการวิจัย

1. ก่อนการทดลองนักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพไม่แตกต่างกับนักศึกษากลุ่มควบคุม
2. นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่ม (กลุ่มทดลอง) มีการตระหนักรู้ในอาชีพเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่ม (กลุ่มทดลอง) มีการตระหนักรู้ในอาชีพเพิ่มขึ้นสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้ารับโปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่ม (กลุ่มควบคุม) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพด้วยสถิติ Non Parametric Statistics (Mann Whitney U Test) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการตระหนักรู้ในอาชีพของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

กลุ่ม	จำนวน(n)	<i>Md</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>	<i>r</i>
กลุ่มทดลอง	8	267.00	-.178	1.00	0.04
กลุ่มควบคุม	10	266.50			

จากตารางที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพก่อนการทดลองของนักศึกษา กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลอง มีจำนวน 8 คน มีค่ามัธยฐาน (*Md*) ผลคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพอยู่ที่ 267.00 ส่วนกลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน มีค่ามัธยฐาน ผลคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพอยู่ที่ 266.50 ค่า *Z* เท่ากับ $-.178$ และค่า *p*-value เท่ากับ 1.00 โดยมีค่า Effect size (*r*) เท่ากับ 0.04 การตีความค่า *r* ในที่นี้ใช้วิธีการกำหนดค่าของ Cohen (1988) ที่กำหนดให้ค่า *r* มีค่า .1 หมายถึงมีผลกระทบขนาดเล็ก ค่าตั้งแต่ .3 ขึ้นไปมีผลกระทบขนาดกลาง และค่าตั้งแต่ .5 ขึ้นไปมีผลกระทบขนาดใหญ่ จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติสามารถตีความได้ว่า ความแตกต่างของผลคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพระหว่างนักศึกษากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพของนักศึกษากลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบสถิติ Wilcoxon Signed Rank Test

กลุ่มทดลอง	จำนวน(n)	<i>Md</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>	<i>r</i>
ก่อนการทดลอง	8	267.00	-2.53	.011	.63
หลังการทดลอง	8	342.00			

จากตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพของนักศึกษากลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย Non Parametric Statistics (Wilcoxon Signed Rank Test) ซึ่งก่อนได้รับโปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่ม นักศึกษากลุ่มทดลอง จำนวน 8 คน มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 267.00 ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพ

แบบกลุ่ม มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 342.00 มีค่า Z เท่ากับ -2.53 และค่า p -value $< .05$ โดยมีค่า r เท่ากับ $.63$ ซึ่งมีผลกระทบขนาดใหญ่ หมายความว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีผลคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมฯ แล้ว

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพหลังการทดลองของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบด้วยสถิติทดสอบ Mann Whitney U test

กลุ่ม	จำนวน(n)	Md	Z	p	r
กลุ่มทดลอง	8	342.00	-3.55	0.00	0.83
กลุ่มควบคุม	10	243.00			

จากตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพหลังการทดลองของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลอง จำนวน 8 คน มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 342.00 ส่วนกลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 243.00 มีค่า Z เท่ากับ -3.55 และค่า p -value $< .05$ โดยมีค่า r เท่ากับ $.83$ ซึ่งมีผลกระทบขนาดใหญ่ หมายความว่าหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมฯ นักศึกษากลุ่มทดลองมีผลคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่มมีผลต่อการเพิ่มการตระหนักรู้ในอาชีพของนักศึกษา ซึ่งในโปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่มนั้นได้ใช้วิธีการศึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญในการพัฒนา นักศึกษาทั้งทางด้านความคิด ด้านการตัดสินใจ และจิตใจในภาพรวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (แสนชัย โพธิ์สินธุ์, 2547) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการให้การศึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์สกับการให้ข้อเสนอแนะที่มีต่อการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพ ที่พบว่า ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการตระหนักรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ $.05$ และระหว่างหลังการทดลองและระยะติดตามผล นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการตระหนักรู้ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้การศึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์สกับการให้ข้อเสนอแนะ มีคะแนนการตระหนักรู้ สูงกว่ากลุ่มควบคุม รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ไพบุลย์ บุญล้อม, 2554) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาวุฒิภาวะทางอาชีพ ด้วยการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม โดยพบว่า นิสิตที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม มีการพัฒนาทางวุฒิภาวะทางอาชีพด้านเจตคติในการเลือกอาชีพ

และด้านความสามารถในการเลือกอาชีพสูงกว่าก่อนการทดลองซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า โปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่มสามารถพัฒนาการตระหนักรู้ในอาชีพได้จริงตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้

2. จากการวิเคราะห์แบบแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาหลังการเข้าโปรแกรมแต่ละครั้งพบว่า นักศึกษาค้นพบ เข้าใจ และยอมรับตนเอง เข้าใจถึงอุปสรรคที่มีต่อการประสบความสำเร็จสามารถหาทางที่จะพัฒนาปรับปรุงตนเองให้เข้ากับความเป็นจริง แสดงให้เห็นว่านักศึกษากลุ่มทดลองได้เรียนรู้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่ม โดยสมาชิกกลุ่มได้รู้จักตนเอง เกิดความเข้าใจในตนเองและเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม เรียนรู้การตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองและสามารถนำไปใช้ได้เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ (Rogers, 1967) ซึ่งได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์โดยสรุป ของทฤษฎีการศึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ว่าเป็นกระบวนการในการช่วยเหลือโดยให้ผู้รับการศึกษาดำเนินการสร้างความรู้สึกและความคับข้องใจโดยผู้ให้การศึกษาให้ความช่วยเหลือ ซึ่งจะเน้นการพัฒนาบุคคลโดยการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้รับการศึกษามีความเข้าใจตนเอง และมองเห็นแนวทางในการช่วยเหลือตนเองได้มีความเชื่อมั่นในตนเอง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ คือ

1. โปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่มนั้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับนักศึกษาชั้นปีอื่นๆ ได้ โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งเริ่มเข้ามาศึกษาต่อ เพื่อเป็นการพัฒนาการตระหนักรู้ในอาชีพ เป็นพื้นฐานให้นักศึกษาเกิดความรู้ ความเข้าใจ ต่อตนเองและเพื่อนได้อย่างลึกซึ้ง
2. จากการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาในการทำกิจกรรมกลุ่ม พบว่า การให้การศึกษาระดับอุดมศึกษานั้นมีน้อย สถาบันการศึกษายังไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการดูแล ให้การศึกษานักศึกษาเท่าที่ควร โดยเฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษา ดังนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีบทบาทในการดูแลช่วยเหลือ เอาใจใส่ สร้างความคุ้นเคย ให้คำปรึกษา และแนะแนวทางกับนักศึกษาได้อย่างเหมาะสมตามช่วงระยะเวลา
3. ควรทำวิธีการพัฒนาการตระหนักรู้ในอาชีพ ไปพัฒนาใช้กับนักศึกษาในด้านอื่น เช่น การตระหนักรู้ต่อการอยู่ร่วมกันทางสังคม การปรับตัวของนักศึกษา
4. ก่อนการพัฒนาการตระหนักรู้ในอาชีพ ควรศึกษาสภาพแวดล้อมอื่นที่เป็นปัจจัยเสริมของตัวนักศึกษาเบื้องต้น เช่น อาชีพของผู้ปกครอง ทัศนคติต่ออาชีพต่าง ๆ กลุ่มเพื่อน

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

- จันทร์เพ็ญ ภูโสภา. 2550. *การสร้างพัฒนาชุดฝึกการคิดเพื่อการตระหนักรู้คุณค่าแห่งตนของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. งานวิจัยสาขาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จรินทร์ บุญสุชาติ. 2549. *การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวทฤษฎีโรเจอร์เพื่อลดความวิตกกังวลของผู้ปกครองบุคคลออทิสติก*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยา การศึกษาและการปรึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชูศรี วงศ์รัตน์ และ องอาจ นัยพัฒน์. 2551. *แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองและสถิติวิเคราะห์ : แนวคิดพื้นฐานและวิธีการ*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัชชา หล้าแสงกุล. 2547. *ผลการให้คำปรึกษาทางอาชีพแบบกลุ่มต่อการตระหนักรู้ในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ณัฐพัชร ทองคำ. 2549. *การพัฒนาสื่อเพื่อการสร้างความตระหนัก ต่อการมุ่งสู่ตำบลแข็งแรง โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน : กรณีศึกษาตำบลมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดวงฤดี พ่วงแสง. 2548. *ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวของนิสิต*. สงขลา : คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ดวงมณีจงรักษ์. 2549. *ทฤษฎีการให้การศึกษาและจิตบำบัดเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- ถวิลธารา โภชน์และ ศรีณย์ คำริสุข. 2548. *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร : ทิพย์วิสุทธิ์.
- นุชลี อุปภัย. 2556. *จิตวิทยาการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประกายรัตน์ สุวรรณ และ อมรวิทย์ วิเศษสงวน. 2552. *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS เวอร์ชัน 20*. กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ปฐิมาพร แสงพยัพ. 2553. *ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อการตระหนักรู้และการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. 2543. *ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา*. กรุงเทพมหานคร : พัฒนาศึกษา.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. 2544. *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : พัฒนาศึกษา.
- พนม ลิ้มอารีย์. 2548. *การแนะแนวเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร : โอ เอสพรีนติ้งเฮาส์.

- ยงยุทธ แฉล้มวงษ์. 2555. “*กระทรวงแรงงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน แก้ปัญหาบัณฑิตตกงาน*”. กรุงเทพฯธุรกิจ (16 กรกฎาคม 2555).
- สถาบันอนาคตไทยศึกษา. 2553. *อนาคตไทย...เราเลือกได้*. (อัดสำเนา)
- สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย. 2533. *แบบทดสอบ Self Directed Search (S.D.S.)*. (อัดสำเนา)
- แสนชัยโพธิสินธุ์. 2546. *การศึกษามผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโรเจอร์กับการให้ข้อเสนอเทศที่มีต่อการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาจิตวิทยาการให้คาปรึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- หอสมุดแห่งชาติ. 2553. *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพุทธศักราช 2553*. กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถาน.
- Bloom, B.S., Thomas, J. S., Madaus, G.F. (1971). *Young Children, their Curriculum and Learning Process*. New York : n.p.
- Corey, G. (2007). *Theory and Practice of Group Counseling*. (7thed). Pacific Grove, CA : Brooks/Cole.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.
- Journal of Counseling & Development*. (2004). The Association for Specialists in Group Work.
- Pallant, J. (2003). *SpssSupvival Manual*. New York : McGraw-Hill.
- Rogers, C. R., and Barry Stevens. (1967). *Person to Person: the Problem of Being Human: ANew Trend in Psychology*. Walnut Creek, CA: Real People Press.
- Roger, E. M. (1962). *Diffusion of Innovations (5thed)*. New York : Free Press.
- Springston, T. (2007). *Jean Piaget’s theory of development* (online). Retrived May 7, from <http://www.Snycorva.cortland.edu/-andersmd/piaget/open.ht.65>
- Shelley, B., and Stone, S. C. (1968). *Guidance Monograph Series : Organization andadministration*. Houghton Mifflin.
- Smart, J. C., Feldman, K. A., and Ethington, C. A. (2000). *Holland's Theory and theStudy of College Students and Faculty*. Vanderbilt University Press.
- Super, D. E. 1957. *Career pattern as a basic for vocational*. New York : Harper and Brothers.